

<http://www.palet-online.nl>

Palet

ckv voor de tweede fase

Methodewijzer

Derde druk

thiemeyerhoff

Methodeoverzicht

Palet ckv		
Palet Basisboek	Methodewijzer downloadbaar via Palet-online	
Palet Themakatern De Stad	Docentenwijzer bij De Stad	Audio-cd bij De Stad
Palet Themakatern Feesten	Docentenwijzer bij Feesten	Audio-cd bij Feesten
Palet Themakatern Liefde	Docentenwijzer bij Liefde	Audio-cd bij Liefde
Palet Themakatern Helden	Docentenwijzer bij Helden	Audio-cd bij Helden
cd-rom Hotel Palet		
Palet Mono: Film	Docentenhandleiding bij Film	Video/dvd bij Film
Palet Mono: Dans	Docentenhandleiding bij Dans	Video/dvd bij Dans
Palet Mono: Muziek	Docentenhandleiding bij Muziek	Video/dvd bij Muziek
Palet Mono: Theater	Docentenhandleiding bij Theater	Video/dvd bij Theater
www.palet-online.nl		

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt leermiddelen voor: Primair Onderwijs, Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie en Hoger Beroepsonderwijs.

Voor meer informatie over ThiemeMeulenhoff en een overzicht van onze leermiddelen:

www.thiememeulenhoff.nl

Derde druk, eerste oplage

© ThiemeMeulenhoff, Utrecht/Zutphen, 2007

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.cedar.nl/pro). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Inhoudsopgave

1	Opbouw en samenstelling van <i>Palet ckv</i>	1
1.1	Opbouw van de methode	1
1.2	Samenstelling van de methode	2
1.2.1	Het <i>Basisboek</i>	2
1.2.2	De themakaternen	2
1.2.3	De docentenwijzers	3
1.2.4	<i>Hotel Palet</i>	3
1.2.5	<i>Palet Mono</i>	3
1.2.6	Docentenhandleiding <i>Palet Mono</i>	3
1.2.7	Palet totaal	4
1.2.8	Palet-online	4
2	Uitgangspunten en doelstellingen bij <i>Palet ckv</i>	4
2.1	Het didactisch concept	4
3	Ontwikkelingen in het vak ckv	5
3.1	Belangrijkste verschillen met de vorige druk	5
4	Examenprogramma en toetsing ckv	5
4.1	Toetsing	5
4.2	Leerinhoud en eindtermen	6

Voorwoord

Palet ckv is een complete methode ckv die is bestemd voor de tweede fase van het havo en vwo.

Deze *Methodewijzer* is een algemene handleiding bij de gehele methode *Palet ckv* en biedt u praktische steun bij het werken met de methode in de tweede fase.

In deze *Methodewijzer* wordt ingegaan op de opbouw en samenstelling van *Palet ckv*, de uitgangspunten en doelstellingen, het examenprogramma en toetsing en de eindtermen in relatie tot de methode.

Ook wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen in het vak ckv en de belangrijkste verschillen van *Palet ckv* met de vorige druk.

1 Opbouw en samenstelling van *Palet ckv*

Palet ckv is een complete ckv-methode die leerlingen op een aansprekende en toegankelijke manier laat kennismaken met kunst en cultuur.

De flexibiliteit van *Palet ckv* zorgt ervoor dat elke ckv-docent hiermee uit de voeten kan. Er is een grote keuzevrijheid voor u om klassikaal les te geven of juist de leerlingen in groepjes of individueel aan het werk te zetten. Door de grote zelfwerkzaamheid van de methode houdt u tijd over om zelf uw les in te vullen en uw eigen kennis over te brengen.

Ook de verschillende *Palet*-onderdelen (*Basisboek*, themakaternen, *Palet Mono* en *Hotel Palet*) staan garant voor keuzevrijheid en flexibiliteit. U kunt uw eigen inbreng combineren met deze verschillende *Palet*-onderdelen. Het *Basisboek* kunt u in willekeurige volgorde doorlopen; u beslist zelf welke themakaternen u daarbij gebruikt. Met *Palet Mono* kunt u dieper op de kunstvorm ingaan met het bijbehorende ondersteunend audiovisueel materiaal. De leerlingen kunnen daarnaast zelfstandig aan de slag met *Hotel Palet*.

Palet ckv dekt alle domeinen en wijzen van lesgeven in ckv en is daardoor de meest complete ckv-methode.

1.1 Opbouw van de methode

Deze *Methodewijzer* is onderdeel van de gehele methode *Palet ckv*. *Palet ckv* bestaat uit een *Basisboek* en vier themakaternen met bijbehorende audio-cd. Bij elk themakatern is er een docentwijzer met daarin de antwoorden en suggesties bij de opdrachten. De docentwijzers zijn gratis verkrijgbaar via de site www.palet-online.nl.

Daarnaast omvat *Palet ckv* vier *Mono*-magazines waarin telkens één kunstvorm centraal staat. De bijbehorende video's/dvd's ondersteunen deze leerlingenmagazines in beeld en geluid. In de *Docenthandleidingen* bij *Palet Mono* vindt u informatie over de inhoud en de antwoorden bij de opdrachten.

De cd-rom *Hotel Palet* is speciaal ontwikkeld voor individueel gebruik door de leerlingen. Op de website www.palet-online.nl vindt u meer informatie over het totale *Palet ckv*-aanbod van ThiemeMeulenhoff.

Methodeoverzicht

Palet ckv		
Palet Basisboek	Methodewijzer downloadbaar via Palet-online	
Palet Themakatern De Stad	Docentwijzer bij De Stad	Audio-cd bij De Stad
Palet Themakatern Feesten	Docentwijzer bij Feesten	Audio-cd bij Feesten
Palet Themakatern Liefde	Docentwijzer bij Liefde	Audio-cd bij Liefde
Palet Themakatern Helden	Docentwijzer bij Helden	Audio-cd bij Helden
cd-rom Hotel Palet		
Palet Mono: Film	Docenthandleiding bij Film	Dvd/video bij Film
Palet Mono: Dans	Docenthandleiding bij Dans	Dvd/video bij Dans
Palet Mono: Muziek	Docenthandleiding bij Muziek	Dvd/video bij Muziek
Palet Mono: Theater	Docenthandleiding bij Theater	Dvd/video bij Theater

www.palet-online.nl

1.2 Samenstelling van de methode

Het *Basisboek*, de themakaternen met bijbehorende audio-cd, de *Mono*-magazines met bijbehorende dvd/video en *Hotel Palet* zijn bedoeld voor direct gebruik door de leerlingen. De docentenwijzers bij de themakaternen en de docentenhandleidingen bij de *Mono*-magazines bevatten uitsluitend docentmateriaal.

1.2.1 Het Basisboek

Het *Palet Basisboek* heeft als voornaamste didactische functie die van praktisch handboek/naslagwerk. Het *Basisboek* heeft een heldere lay-out die sterk ondersteunend is voor alle theorie, bronnen en praktische tips: de leerlingen zien meteen wat ze op een pagina kunnen vinden. De manier waarop de theorie wordt aangeboden is sterk visueel gestuurd. Het beeldmateriaal is functioneel en rasters en kaders ondersteunen de tekststructuur.

De leerstof in het *Palet Basisboek* is geordend in drie zichtbaar gescheiden eenheden die onafhankelijk van elkaar geraadpleegd kunnen worden:

- *Palet Basis*: met daarin volgens een vaste indeling de theorie over de verschillende kunstvormen. De hoofdstukken (één hoofdstuk is één kunstvorm) zijn onderling uitwisselbaar.
- *Palet Praktisch*: met daarin tal van praktische formats met een vaste opbouw (bijvoorbeeld de kunstwijzers).
- *Palet Tijdbalk*: chronologische weergave van de kunstgeschiedenis in tien periodes.

Omdat het drie totaal verschillende onderdelen betreft, is er geen sprake van een concentrische opbouw of opbouw in moeilijkheidsgraad.

Palet Basis behandelt de zeven hoofdkunstvormen op een consistente wijze, deels verhalend, deels puntsgewijs. Alle paragrafen samen maken duidelijk wat de kunstvorm inhoudt. De parallelle indeling maakt inzichtelijk hoe de ene kunstvorm zich verhoudt tot de andere. De kunstvormen theater, muziek, beeldende kunst, architectuur en design hebben elk nog een extra paragraaf met daarin aandacht voor kunsthistorische hoogtepunten (stromingen en feiten) ter verdieping.

De kunstvormen theater en literatuur wijken enigszins af van dit vaste stramien van vijf paragrafen, omdat ze een bijzondere positie innemen. Onder theater vallen meerdere genres zoals toneel, cabaret, muziektheater en dans. De kunstvorm literatuur heeft een andere indeling om overlap met literatuur bij het vak Nederlands te voorkomen. Deze kunstvormen volgen wel in hoofdlijnen het strakke inhoudelijke format.

Na de zeven kunstvormen volgt een kort achtste hoofdstuk dat aandacht schenkt aan cultureel erfgoed.

De acht hoofdstukken moeten als losse eenheden worden beschouwd: de leerlingen zullen, gestuurd door een opdracht of activiteit, die informatie tot zich nemen die ze nodig hebben.

Palet Praktisch biedt zes onderdelen, die de leerlingen ook naar behoefte kunnen raadplegen. Wel is het zo dat *Palet Praktisch* een volgorde kent die aansluit bij de wijze waarop leerlingen ckv doorlopen: van kunstautobiografie tot eindverslag, met daartussenin aandacht voor het maken van een kunstwerk (domein C: Praktische Activiteiten), het kiezen en bezoeken van een culturele activiteit en het verslag uitbrengen daarvan met behulp van een kunstwijzer (domein A: Culturele Activiteiten, domein D: Reflectie). (Zie paragraaf 4 Examenprogramma en toetsing ckv.)

Palet Tijdbalk sluit aan bij de tien periodes die de commissie De Rooy heeft vastgesteld voor het geschiedenisonderwijs. De tijdbalk volgt de geschiedenis chronologisch.

1.2.2 De themakaternen

Palet ckv omvat vier themakaternen: *De Stad*, *Feesten*, *Liefde* en *Helden*. Elk themakatern behandelt één thema dat in vier subthema's wordt uitgewerkt. Daarbinnen komen de zeven verschillende kunstdisciplines aan de orde: theater, film, muziek, beeldende kunst, architectuur, design en literatuur. Elk katern besteedt ook aandacht aan cultureel erfgoed. De vier subthema's zijn inwisselbaar qua volgorde, maar binnen een subthema is wel sprake van opklimming in moeilijkheidsgraad: van leerling-nabij tot 'verder weg', van 'eenvoudig' kunstwerk naar 'moeilijkere' kunst en van eigen referentiekader naar onbekendere ervaring.

Een subthema bestaat uit drie of vier opdrachtblokken, die didactisch de lijn volgen van oriëntatie → verdieping → afsluiting (afgeleide van het OVUR-model: oriënteren, voorbereiden, uitwerken, reflecteren). Een opdrachtblok bestaat uit kleinere reeksen samenhangende opdrachten waarbinnen keuzeopties mogelijk zijn. De keuzeopdrachten zijn verdiepingsoopdrachten of opdrachten waarbij materiaaleisen worden gesteld zoals het bekijken van een film of dvd.

Een opdrachtblok is een afgesloten eenheid en is opgebouwd uit kop-, romp- en staartopdrachten. In de kopopdracht maken de leerlingen kennis met het kunstobject en zijn omgeving. Ze kunnen het relateren aan hun eigen ervaringswereld (subjectief). In de rompopdrachten leren de leerlingen het kunstobject kennen qua vorm, inhoud en (sociaal)culturele context (objectief). In de staartopdrachten verwerken de leerlingen de informatie die ze tijdens het maken van de kop- en

rompopdrachten hebben verworven in een praktische keuzeopdracht (creatief).

De verschillende werkvormen komen verspreid voor in de subthema's en staan garant voor een goede afwisseling tussen kennisvragen, beschouwende vragen, meningvormende vragen, waarnemingsopdrachten, onderzoeksopdrachten en creatieve/praktische opdrachten.

De themakaternen worden afgesloten met een keuze uit een aantal praktische eindopdrachten die terugrijpen op de vier subthema's en die de relatie tussen de leerling en het thema omvatten.

Bij de vier themakaternen horen audio-cd's met muziekfragmenten die nodig zijn voor het maken van een aantal opdrachten. De themakaternen *Liefde* en *Helden* verschijnen in het eerste kwartaal van 2008.

1.2.3 De docentenwijzers

Bij elk themakatern is een docentenwijzer beschikbaar met praktische ondersteuning en antwoorden en suggesties bij de opdrachten. Deze antwoorden kunt u eventueel kopiëren voor uw leerlingen. De docentenwijzers bij *De Stad* en *Feesten* zijn gratis verkrijgbaar via de site www.palet-online.nl. De docentenwijzers bij *Liefde* en *Helden* verschijnen in mei 2008.

1.2.4 Hotel Palet

De cd-rom *Hotel Palet* is speciaal ontwikkeld voor individueel gebruik door de leerlingen. Met behulp van deze cd-rom maakt iedere leerling zelfstandig en op een directe, interactieve manier kennis met de diverse kunstvormen. De cd-rom vormt geen noodzakelijke schakel in het leerproces van de methode *Palet ckv*, dat wil zeggen dat hij naar keuze van de docent (of leerling) op een willekeurig moment kan worden ingezet. De cd-rom biedt zo veel materiaal dat delen daarvan of het geheel gemakkelijk als thema in het curriculum kunnen worden gebruikt, bijvoorbeeld aan het begin van het schooljaar of ter afsluiting van een themakatern.

1.2.5 Palet Mono

Palet Mono: Film	Docentenhandleiding bij Film	Dvd/video bij Film
Palet Mono: Dans	Docentenhandleiding bij Dans	Dvd/video bij Dans
Palet Mono: Muziek	Docentenhandleiding bij Muziek	Dvd/video bij Muziek
Palet Mono: Theater	Docentenhandleiding bij Theater	Dvd/video bij Theater

Palet Mono omvat vier monodisciplinaire magazines: *Film*, *Dans*, *Muziek* en *Theater*, die veel mogelijkheden tot verdieping bieden op een van deze specifieke disciplines. Het hoofddoel van deze magazines is de leerlingen optimaal voor te bereiden op het bezoek aan een culturele activiteit en te begeleiden met de verwerking daarvan. *Palet Mono* biedt u een goede ondersteuning bij een discipline die uzelf niet door en door kent. Door de combinatie van tekstuele informatie (magazine) en compilatief audiovisueel materiaal (dvd/video) kan *Palet Mono* u veel praktische hulp bieden.

Deze monodisciplinaire benadering geeft veel mogelijkheden tot verdieping. Daarbij is steeds gestreefd naar aansluiting bij de leefwereld van de ckv-leerling van nu.

Palet Mono behandelt de kunstvormen niet in een samenhangend verband. U kunt deze magazines inzetten als aanvulling op de methode. U kunt eigen combinaties samenstellen waardoor u eveneens eindtermendekkend het vak kunt vormgeven. Een goed denkbare combinatie is die van het *Palet Basisboek* met een of meer *Mono*-magazine(s) en/of een of meer themakatern(en). Het *Basisboek* reikt de kunstvormen aan in samenhangend verband; *Palet Mono* gaat dieper op een discipline in; de themakaternen presenteren de kunst in thematische samenhang.

1.2.6 Docentenhandleiding Palet Mono

De docentenhandleidingen bij de vier *Mono*-magazines geven beknopte algemene informatie over de inhoud en opzet: informatie over de manier waarop het specifieke materiaal kan worden gebruikt. Verder staan hierin de antwoorden en toelichtingen bij de opdrachten uit het magazine. Tot slot vindt u een compleet overzicht van de inhoud van de bijbehorende dvd/video.

1.2.7 Palet totaal

Het totale aanbod *Palet* biedt u de mogelijkheid om een doorlopende ckv-leerlijn in het onderwijsprogramma op te nemen. Met *Palet junior* legt u in de onderbouw de basis voor het leergebied Kunst en Cultuur. De leerlingen die naar het vmbo doorstromen, kunnen via *Palet ckv voor het vmbo* het vak ckv afronden. De leerlingen die doorstromen naar de tweede fase kunnen verder met *Palet ckv (Basisboek, themakaternen, Palet Mono en Hotel Palet)* en *Palet ckv2*.

Palet totaal		
tweede fase havo/vwo	<i>Palet ckv</i>	<i>Palet ckv2</i>
bovenbouw vmbo	<i>Palet ckv voor het vmbo</i>	
onderbouw vmbo	<i>Palet junior</i>	

1.2.8 Palet-online

Op de website www.palet-online.nl vindt u meer informatie over het totale *Palet* ckv-aanbod van ThiemeMeulenhoff.

2 Uitgangspunten en doelstellingen bij *Palet ckv*

Palet ckv is geschikt voor diverse onderwijsleersituaties zoals klassikaal onderwijs, onderwijs in tweetallen/groepjes en/of individueel onderwijs (zelfstandig werken/leren). U kunt hier als ckv-docent een sturende rol in vervullen afhankelijk van de organisatorische randvoorwaarden waarmee u te maken heeft.

Het *Basisboek* is samen met de themakaternen uitermate geschikt voor zelfstandig werken/leren, omdat u zich in het beperkte aantal ckv-uren vooral zult willen bezighouden met (praktische) opdrachten en activiteiten. De themakaternen en *Mono-*magazines kennen bovendien een grote variatie in onderwijs- en werkvormen.

2.1 Het didactisch concept

In het *Basisboek* staat de praktische zoek-/naslagfunctie centraal, die de leerlingen stuurt naar de gewenste kennis (*Palet Basis* en *Palet Tijdbalk*) en hulpbronnen (*Palet Praktisch*). Het uitgangspunt is dat de leerlingen dit handboek snel en gemakkelijk raadplegen. Dit wordt bevorderd door de heldere structuur in *Palet Basis* (de vormgeving ondersteunt de inhoud), de visuele wijze van vertellen (ondersteuning door functionele illustraties), duidelijke opmaak in de vorm van strak gestructureerde checklists in *Palet Praktisch* en een overzichtelijke en rijk geïllustreerde *Tijdbalk*.

De themakaternen volgen binnen elk opdrachtenblok een afgeleide van het OVUR-model: via oriënterende opdrachten gaan de leerlingen naar verdiepende en uitvoerende opdrachten naar uitvoerende en afsluitende opdrachten. Verder bevat elk opdrachtenblok praktische en creatieve opdrachten en zijn er keuzeopties.

Elk themakatern is opgedeeld in vier subthema's waarbinnen de verschillende kunstdisciplines aan de orde komen. De leerlingen worden vanuit het themakatern regelmatig verwezen naar het *Basisboek* voor het opdoen van theoretische kennis. Daarna keren ze weer terug naar het themakatern om de opdracht verder uit te werken. De vetgedrukte registerwoorden die in de opdrachten staan, verwijzen eveneens naar het *Basisboek*.

In de *Mono-*magazines zijn de opdrachten didactisch gestructureerd door de indeling in klein, middelgroot en groot, wat aan u en uw leerlingen de gelegenheid biedt een korte of uitgebreidere route door het materiaal te kiezen. U kunt een leerling gericht naar een culturele activiteit sturen met bijvoorbeeld als opdracht dat hij minimaal twee grote, twee middelgrote en vijf kleine opdrachten moet uitvoeren ter verwerking van een verplichte culturele activiteit. Geheel in lijn van het tweedefaseonderwijs kan de leerling zo zelfstandig werken en accenten leggen.

De desbetreffende kunstdiscipline wordt helder gestructureerd aangeboden en de opdrachten zijn ook naar inhoud herkenbaar: gekoppeld aan theorie, aan beeldfragmenten (dvd/video) of aan het bezoeken van een culturele activiteit. In de opbouw van de opdrachten is aandacht voor de leerlijn: oriënteren - uitvoeren - toepassen/reflecteren.

Palet ckv Basisboek, de themakaternen en de *Mono*-magazines zijn afgestemd op de doelgroep van tweedefaseleerlingen van het havo en vwo. Ze zijn dus niet leerjaar- of niveaugebonden. De achterliggende gedachte is dat kunstonderwijs voor de tweede fase geen nadere differentiatie behoeft: die vindt namelijk vooral plaats op het niveau van de uitwerking.

3 Ontwikkelingen in het vak ckv

Ckv is een vak dat sinds de invoering van de tweede fase in 1998/1999 bestaat voor de bovenbouw van het havo en vwo. De eerste jaren bestond nog veel onzekerheid over inhoud en invulling ervan en gaf een uitgebreide ckv-methode de docent een noodzakelijk houvast.

De huidige ckv-docent is veel meer ervaren. Veel docenten stellen inmiddels andere eisen aan dat lesmateriaal: minder beschouwend en theoretisch en meer ruimte voor de docent om de leerlingen via praktische opdrachten ervaring te laten opdoen met de verschillende kunstvormen. *Palet ckv* voorziet in die behoefte met een methode die dient als praktisch hulpmiddel waarbij de docent zelf bepaalt hoe en met welke *Palet*-onderdelen dit vak wordt ingevuld.

3.1 Belangrijkste verschillen met de vorige druk

De opzet en inhoud van het *Basisboek* is ten opzichte van de vorige druk geheel gewijzigd en aangepast aan de wensen van de ckv-docent van nu. Ook de themakaternen *De Stad*, *Liefde* en *Helden* bevatten geheel nieuwe opdrachten. Het themakatern *Feesten* is nieuw. In dit katern wordt - naast de zeven kunstvormen - ook veel aandacht besteed aan cultuur.

De belangrijkste verschillen met de vorige druk zijn:

- Het *Basisboek* is minder beschouwend en dient bovenal als naslagwerk. De zeven kunstvormen worden via een heldere structuur uitgelegd in *Palet Basis*. Dit naslagwerk biedt voor u de basis waaraan u zelf nadere invulling kunt geven. Verder bevat het *Basisboek* veel praktische hulpmiddelen (*Palet Praktisch*) en een overzichtelijke tijdbalk (*Palet Tijdbalk*).
- De vier themakaternen bij het *Basisboek* bevatten veel breed inzetbare, samenhangende opdrachten die veelal praktisch van aard zijn. Bovendien zijn de zeven kunstvormen geïntegreerd in de opdrachten en wordt er aandacht besteed aan cultureel erfgoed.
- Er bestaat een functionele koppeling tussen het *Basisboek* en de themakaternen: de opdrachten in de themakaternen verwijzen naar de theorie van *Palet Basis* en *Palet Tijdbalk* en stimuleren het gebruik van de praktische formats uit *Palet Praktisch*.
- De heldere lay-out van het *Basisboek* en de themakaternen benadrukt deze functionele koppeling in de zoekfunctie:
  - de indeling van het *Basisboek* in drie zichtbaar gescheiden eenheden (*Palet Basis*, *Palet Praktisch*, *Palet Tijdbalk*);
  - de navigatiebalk in de kopregel van het *Basisboek* en de themakaternen om de hoofdstukken en paragrafen aan te geven;
  - vetgedrukte registerwoorden in zowel het *Basisboek* als de themakaternen.

4 Examenprogramma en toetsing ckv

4.1 Toetsing

Toetsing vormt geen onderdeel van het curriculum, maar in de praktijk past een deel van de ckv-docenten dit wel toe. Aan dit gegeven komen wij tegemoet door nadrukkelijk de theorie uit het *Basisboek* te bevragen via de opdrachten in een themakatern.

4.2 Leerinhoud en eindtermen

Het eindexamen ckv bestaat uit het schoolexamen. Het examenprogramma beslaat vier domeinen en vier eindtermen. De domeinen zijn:

Domein A: Culturele activiteiten

Domein B: Kennis van kunst en cultuur

Domein C: Praktische activiteiten

Domein D: Reflectie

Domein A: Culturele activiteiten

1 *De kandidaat heeft actief deelgenomen aan ten minste 6 (havo), respectievelijk 8 (vwo) culturele activiteiten. De culturele activiteiten zijn gespreid naar de verschillende kunstdisciplines in beeldende vormgeving, dans, drama, literatuur en muziek.*

Domein B: Kennis van kunst en cultuur

2 *De kandidaat kan vorm, inhoud, functie en historische achtergronden aangeven van kunstuitingen en daarbij ingaan op:*

- *onderlinge relaties tussen deze aspecten;*
- *relaties tussen kunstdisciplines;*
- *invloeden die (sub)culturen op elkaar kunnen hebben.*

Domein C: Praktische activiteiten

3 *De kandidaat heeft actief deelgenomen aan praktische activiteiten gericht op het maken van een eigen werkstuk of productie binnen een of meer kunstdisciplines.*

Domein D: Reflectie

4 *De kandidaat kan met betrekking tot de culturele activiteiten:*

- *verslag doen van zijn ervaringen, interpretaties en waarderingen;*
- *deze toelichten onder verwijzing naar vorm, inhoud, functie en historische achtergronden;*
- *deze koppelen aan ervaringen met praktische activiteiten;*
- *aan de hand daarvan reflecteren op zijn keuzen en zijn ervaringen.*

Palet ckv is dekkend voor dit curriculum. Vooral de domeinen B en D worden gedekt via *Palet Basisboek*: Domein B (en een deel van D) via *Palet Basis* en *Palet Tijdbalk*. *Palet ckv* begeleidt de leerling ten aanzien van de domeinen A, C en D via *Palet Praktisch* (de Kunstwijzers, het onderdeel Het maken van een kunstwerk en de formats voor verslaglegging).

Domein C wordt met name gedekt via de (staart)opdrachten uit de themakaternen en de *Mono*-magazines. Daarnaast ondersteunen de themakaternen en de *Mono*-magazines de domeinen B en D.

Palet ckv biedt meer dan dit voorgeschreven curriculum. *Palet Basis* behandelt behalve de genoemde kunstvormen uit eindterm 1 ook de kunstvormen theater, film, architectuur, design en literatuur.

In *Palet Praktisch* is ruime aandacht voor verschillende wijzen van verslaglegging (vormen van reflectie). Verder volgt *Palet ckv* de aanbeveling om het doel van eindterm 2 na te streven met behulp van thema's (in de themakaternen).